

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ З МЕНЕДЖМЕНТУ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ

Дорофєєв О. В., к.е.н., доцент

Воронько-Невіднича Т. В., к.е.н., доцент

Помаз О. М., к.е.н., доцент

Полтавська державна аграрна академія

Синонімом поняття «професійна самореалізація» для менеджера виступає його успішність, яка є наслідком спроможності керівника приймати зважені, раціональні, своєчасні управлінські рішення.

Враховуючи те, що організація є відкритою системою, більшість менеджерів приймають рішення із урахуванням дійсного й потенційного впливу змін і тенденцій, які мають місце у зовнішньому середовищі прямого й опосередкованого впливу, а також об'єктивної й критичної оцінки сильних і слабких сторін самого підприємства. Однак, успішні керівники здатні за комбінаціями елементів матриці SWOT-аналізу побачити не тільки стратегії й напрямки дій, а й чітко окреслити відповідь на питання «як найбільш раціонально досягти поставленої мети?», і спроможні якісно, результативно й ефективно ці рішення реалізувати.

Спроможність керівника приймати оптимальні рішення й реалізовувати їх безпосередньо в роботі залежить від його компетентності і є результатом знань, вмінь і навиків набутих ним під час отримання спеціальної освіти, а також саморозвитку. З метою поліпшення взаємодії з ринком праці, підвищення конкурентоспроможності фахівців з менеджменту, здійснюється оновлення змісту та методології навчання в системі вищої професійної освіти на основі використання компетентнісного підходу.

На наш погляд, серед значної кількості визначень компетентнісного підходу, найбільш вдалим є таке: компетентнісний підхід у вищій освіті – це

така організація навчального процесу, яка зосереджується на тому, що студенти в результаті навчання виконують чи вміють робити, а не на тому, чого вони мають навчатися. Навчання на основі компетентнісного підходу формує у студентів якості для реалізації професійної діяльності, які необхідні для ринку праці, а критерії та параметри оцінки результатів освіти уніфікуються і виражаються у термінах і результатах, які можуть бути інтерпретовані і враховані у будь-якому освітньому закладі будь-якої країни [1, с. 14].

У ході дослідження нами проаналізована освітньо-професійна програма вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент». Зокрема, нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти ОПП визначає значну кількість результатів навчання, серед яких: демонстрування знань з теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства, навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень; опис змісту функціональних сфер діяльності організації; виявлення навичок пошуку, збирання та аналізу інформації; демонстрування навичок стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику; застосування методів менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації, навичок взаємодії, лідерства, командної роботи, самоменеджменту; уміння виявляти, структурувати проблеми організації та надавати консультаційні послуги; організації власної діяльності, діяльності підлеглих та організації в цілому (офісу); виконання досліджень індивідуально та (або) в групі під керівництвом лідера; уміння використовувати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним тощо.

Даний документ визначає значний обсяг компетентностей як загального, так і спеціального (фахового, предметного) характеру. Так, результати загальних компетентностей зводяться до наступних: здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами та процесами, розуміння предметної області й професії менеджера; здійснення усної і письмової комунікацій професійного

спрямування державною та іноземною мовами; навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації з різних джерел; здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій у новій ситуації; цінування та повага до різноманітності, мультикультурності, уміння працювати у міжнародному контексті, діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо.

Тоді як серед фахових компетентностей відзначають: здатність описувати характеристики організації, аналізувати результати її діяльності, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку, в т. ч. у зовнішньоекономічній площині; вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними; здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту; здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту, стратегічно мислити, управляти інноваціями та енергетичними потоками організації; розуміти основи антикризового управління; уміти виявляти управлінські проблеми, аналізувати їх, формувати рекомендації щодо вирішення, тобто діяти на засадах менеджмент-консалтингу; уміти організовувати власну діяльність та діяльність підлеглих, складати основні види управлінської документації, управляти офісом; здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички, зокрема у сфері самоменеджменту; розуміти принципи права та використовувати їх у професійній діяльності.

Таким чином, узагальнюючи вищезазначене, доходимо висновку, що використання компетентнісного підходу в ході отримання спеціальної освіти створює оптимальні умови для професійної самореалізації майбутніх фахівців з менеджменту.

Список використаних джерел:

1. Компетентнісний підхід у вищій освіті: світовий досвід / укладачі: Антонюк Л.Л., Василькова Н.В., Ільницький Д.О. та ін. – К. : КНЕУ, 2016. – 61 с.